

Informace ze zdravotnictví Olomouckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
04. 11. 2014

5

Gynekologická péče - činnost oboru v Olomouckém kraji v roce 2013

Gynaecologic care - Activity in Branch in the Olomoucky Region in 2013

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Olomouckém kraji v roce 2013 obsahuje údaje o ambulantní péči, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic. Celkový počet ošetření se proti předešlému roku mírně zvýšil o 0,8 %. Na 1 praktického ženského lékaře připadlo v průměru 2 728 registrovaných pacientek. 63,7 % žen ve věku 15 až 49 let užívalo hormonální nebo nitroděložní antikoncepci. V roce 2013 bylo v kraji evidováno 6 071 porodů a 9 168 gynekologických operací.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the Olomoucky region in 2013 contains data about out-patient care, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments. The total number of examinations increased slightly about 0.8 % against the previous year. The average number of registered patients per 1 physician gynaecologists was 2 728. 63,7 % of women aged 15 to 49 years used hormonal or IUD contraception. In 2013 there were 6 071 deliveries and 9 168 gynaecological surgeries recorded in the region.

Údaje o gynekologické péči na území Olomouckého kraje vychází z výkazů A (MZ) 1-01 o ambulantní činnosti oboru gynekologie a L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnických zařízení a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v ČR na rok 2013. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz. Návratnost výkazů o ambulantní péči byla 97 %, dvě ordinace nezačaly provoz a jedna ukončila činnost. Sběr výkazů o lůžkové péči byl 100 %. Údaje o personálním zabezpečení a činnosti oboru gynekologie se týkají pouze zařízení, která odevzdala vyplněný výkaz.

V ambulantních službách oboru gynekologie pracovalo na 90 odděleních a pracovištích kraje v průměrném ročním počtu úvazků 102,73 lékařů a 118,21 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu, včetně smluvních pracovníků.

Celkové počty ošetření – vyšetření (dále jen ošetření) se oproti roku 2012 mírně zvýšily o 0,8 %. V ČR bylo provedeno 10 005 tisíc ošetření (nárůst 1,3 % vzhledem k roku 2012), v kraji pak činil počet ošetření 713 tisíc. Na 1 lékaře připadlo v kraji průměrně 6 941 (ČR 6 099) ošetření.

V kraji bylo registrováno 280 201 (ČR 4 474 881) pacientek. Na 1 praktického ženského lékaře v kraji připadlo v průměru 2 728 registrovaných pacientek (ČR 2 728). Na jednu registrovanou pacientku připadalo v kraji 2,5 ošetření (ČR 2,2).

V roce 2013 byl zaznamenán nárůst počtu žen užívajících lékařem předepsanou antikoncepci (hormonální a nitroděložní) absolutně o 2 173 žen a relativně o 2,4 %. V kraji užívalo antikoncepci 63,7 % (ČR 52 %) žen fertilního věku (15–49 let). Hormonální antikoncepce tvořila 85,4 % (ČR 85,5 %) lékařem předepisované antikoncepce, nitroděložní pouze 14,6 % (ČR 14,5 %).

Počet nově přijatých těhotných dosáhl 7 485 žen, zvýšil se tak o 1,9 % ve srovnání s rokem 2012. Na 1 000 žen fertilního věku připadlo 51 (ČR 48) nově přijatých těhotných.

Proti předchozímu roku klesl počet návštěv porodních asistentek o 9 %, celkem 1 850 návštěv, a činil 30,1 % provedených návštěv porodních asistentek v celé České republice. Na tisíc žen fertilního věku bylo provedeno 13 (ČR 3) návštěv.

Ve srovnání s rokem 2012 se snížil o 6,2 % počet pacientek s prvně zjištěnou prekancerózou děložního hrdla, v kraji bylo 1 878 případů (3,6 % z ČR). Na 10 000 žen připadalo 58 (ČR 98) nově zjištěných prekanceróz, 71,0 % z nich činily mírné a střední cervikální dysplazie a 29,0 % těžké dysplazie (ČR 77,5 % mírné a střední cervikální dysplazie a 22,5 % těžké dysplazie).

K 31. 12. 2013 bylo v kraji dispenzarizováno u ambulantních gynekologických lékařů 707 pacientek pro Ca prvně zjištěné, což činilo 2,2 dispenzarizací (rok 2012: 1,7) na 1 000 žen. Nejvíce prvně zjištěných bylo Ca těla děložního, absolutně 249 případů, na 1 000 žen 0,8 případů. Podíl preventivních prohlídek dosáhl 22,4 % (ČR 23,3 %) z celkového počtu ošetření.

Na ženských odděleních nemocnic bylo v roce 2013 na území kraje provedeno 6 071 (ČR 106 516) porodů, což činilo 41 (ČR 43) porodů na 1 000 žen fertilního věku. Mimo zdravotnické zařízení rodilo 6 žen. V souvislosti s těhotenstvím, potratem, porodem a šestinedělním nezemřela v kraji v roce 2013 žádná žena.

V roce 2013 bylo na gynekologických odděleních nemocnic operováno 9 168 (ČR 175 275) žen, na 1 000 žen připadlo 28 (ČR 33) operovaných žen. V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo v kraji na ženských odděleních nemocnic 5 žen, z toho jedna operovaná, ČR 157, z toho 41 operovaných.

Lůžková péče gynekologického oboru byla v kraji zajišťována na 7 (ČR 110) odděleních nemocnic. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity v kraji 219,5 dne bylo vyšší než využití v České republice 217,7. Průměrná ošetřovací doba v kraji 3,6 dne byla shodná jako v ČR, také 3,6 dne.

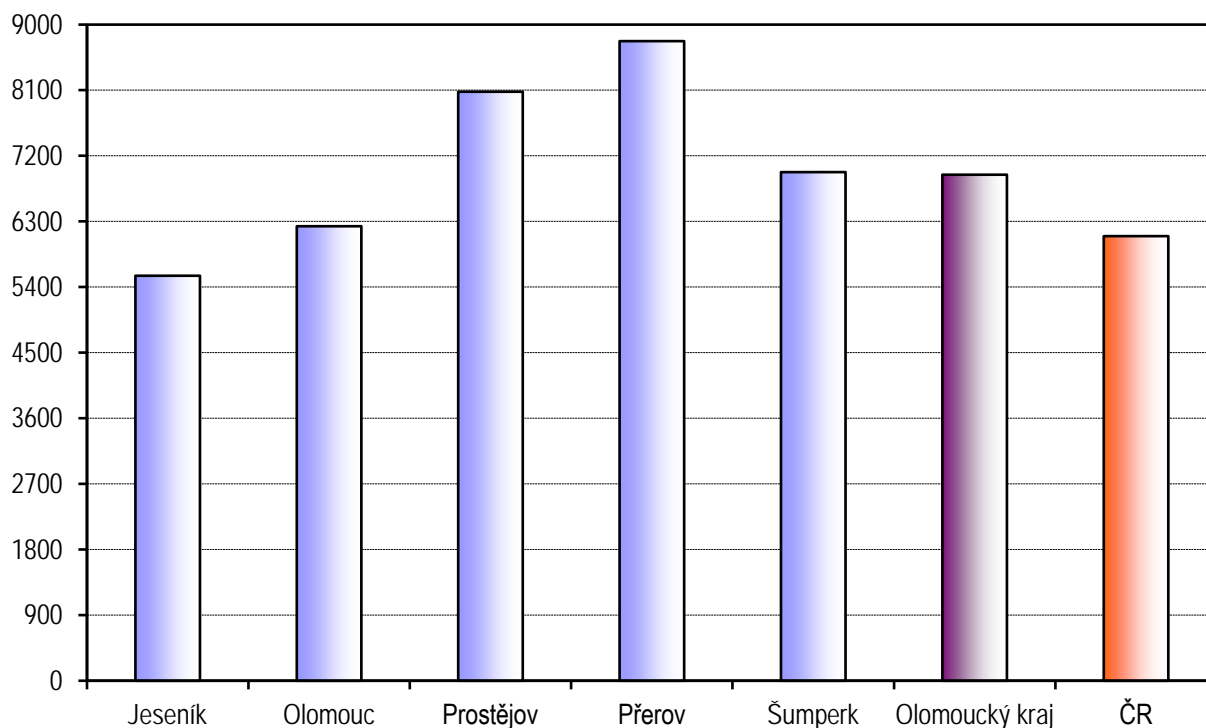
Zpracoval: Bc. Jiří Kozlík
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Ostrava
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba
tel.: 597 373 269
e-mail: jiri.kozlik@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči dle území

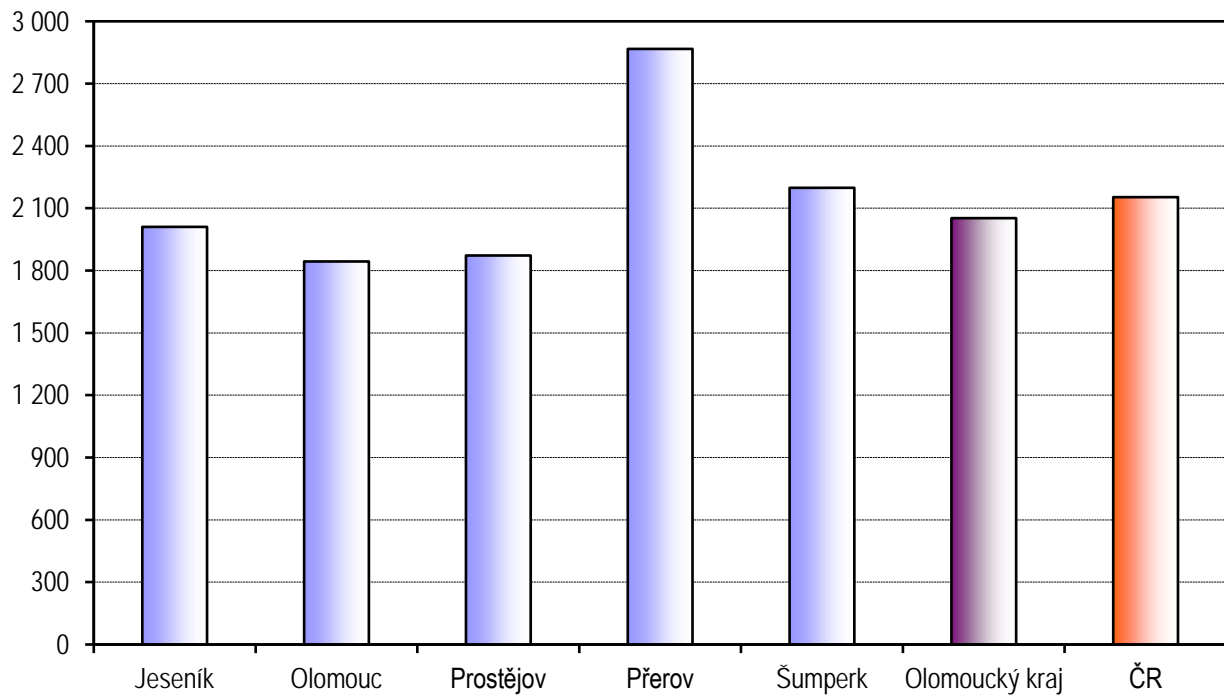
Území, kraj	Lékaři ¹⁾	Počet ošetření		Počet léčených pacientek ve sledovaném roce		Počet registrovaných pacientek	
		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře
Jeseník	4,23	23 499	5 555	8 504	2 010	13 410	3 170
Olomouc	51,75	322 622	6 234	95 421	1 844	113 442	2 192
Prostějov	15,00	121 188	8 079	28 090	1 873	41 988	2 799
Přerov	13,50	118 440	8 773	38 706	2 867	56 099	4 155
Šumperk	18,25	127 324	6 977	40 122	2 198	55 262	3 028
Olomoucký kraj	102,73	713 073	6 941	210 843	2 052	280 201	2 728
ČR	1 640,61	10 005 495	6 099	3 533 055	2 154	4 474 881	2 728

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet, vč. smluvních pracovníků

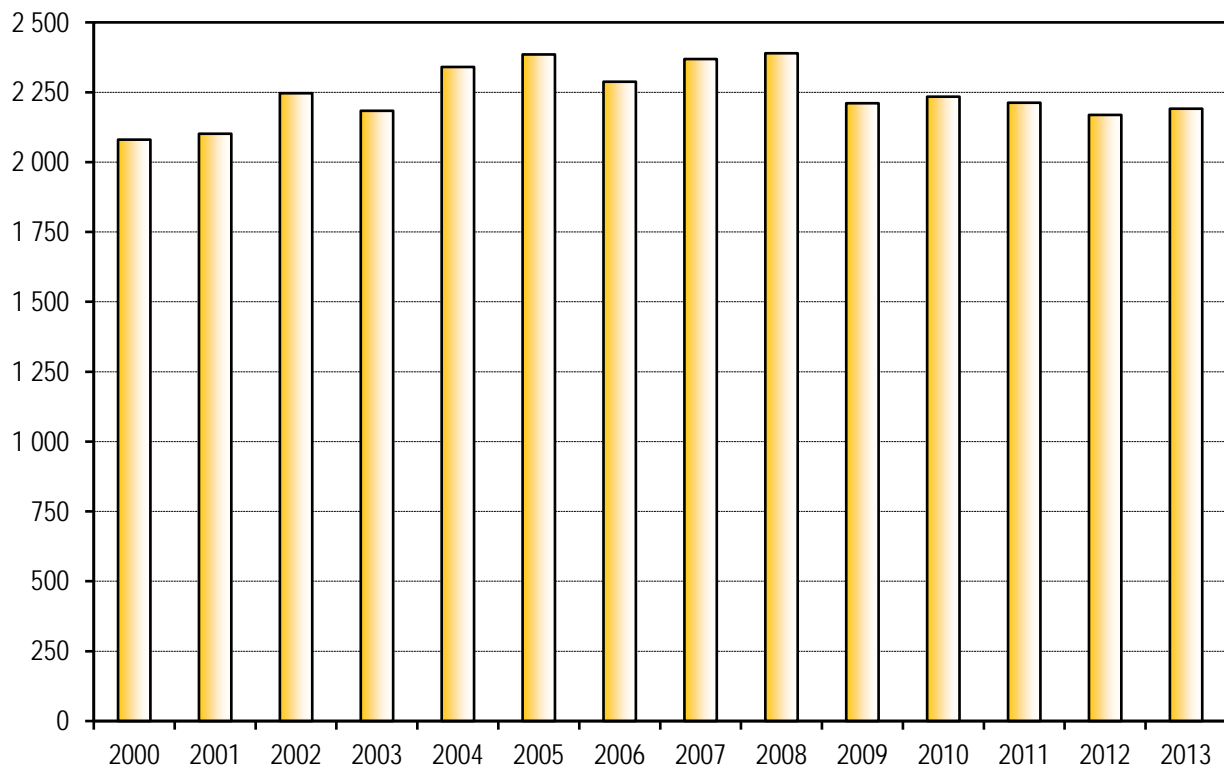
Počet ošetření na 1 lékaře v roce 2013

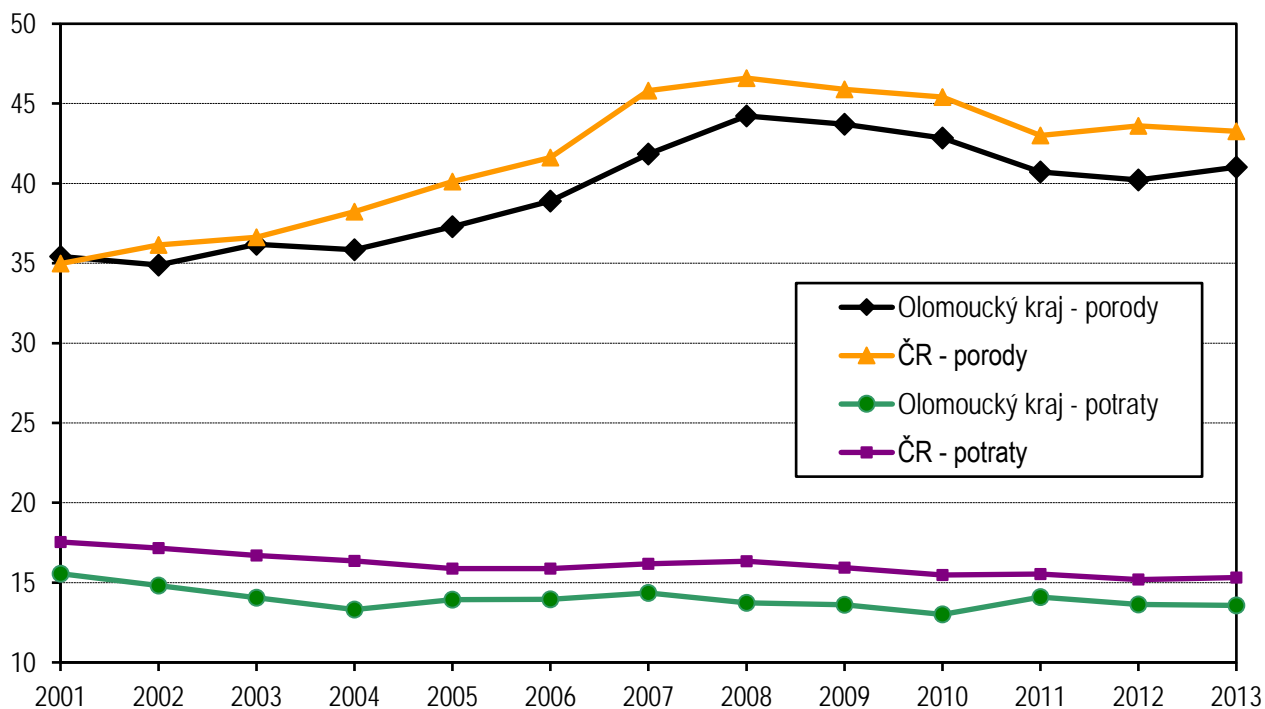
Počet léčených pacientek na 1 lékaře v roce 2013

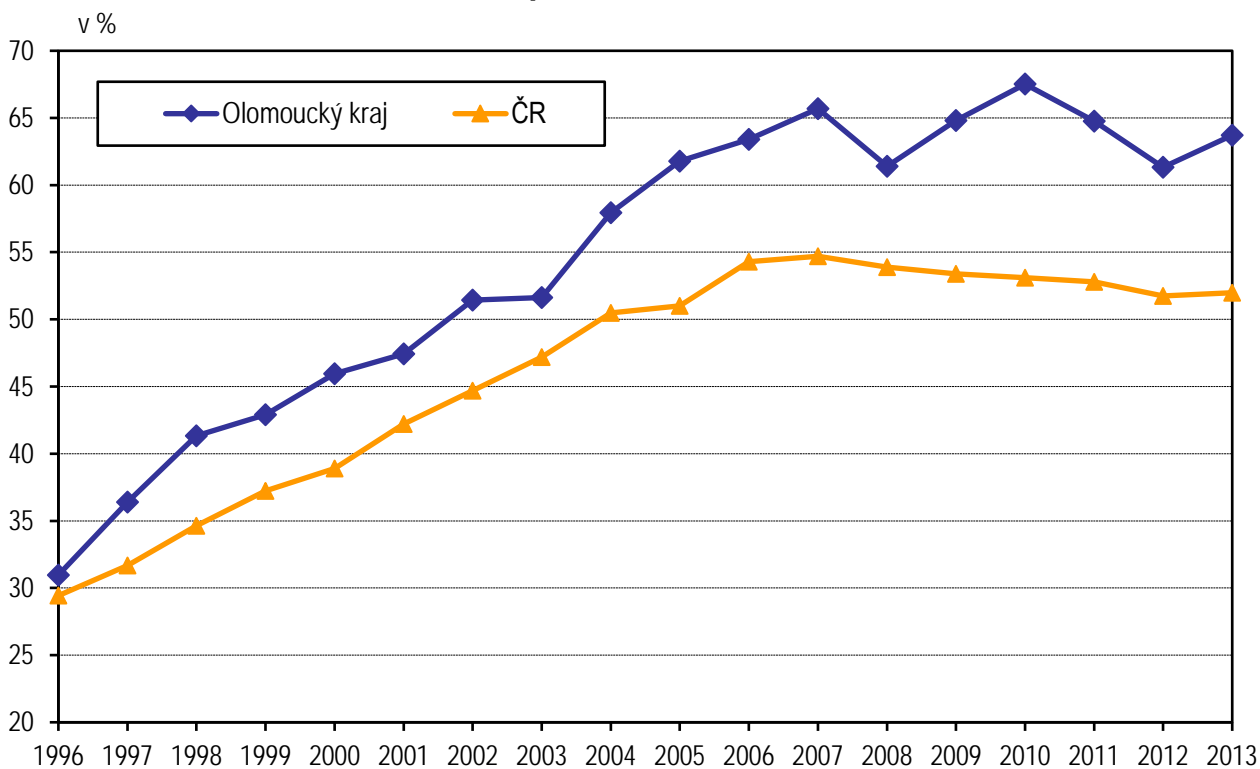
Vývoj počtu gynekologických ošetření-vyšetření na 1 000 žen v letech 2000–2013

**Počet porodů a potratů na 1 000 žen fertilního věku
v letech 2001–2013**

**Počet žen fertilního věku užívajících lékařsky sledovanou
antikoncepci v letech 1996–2013**

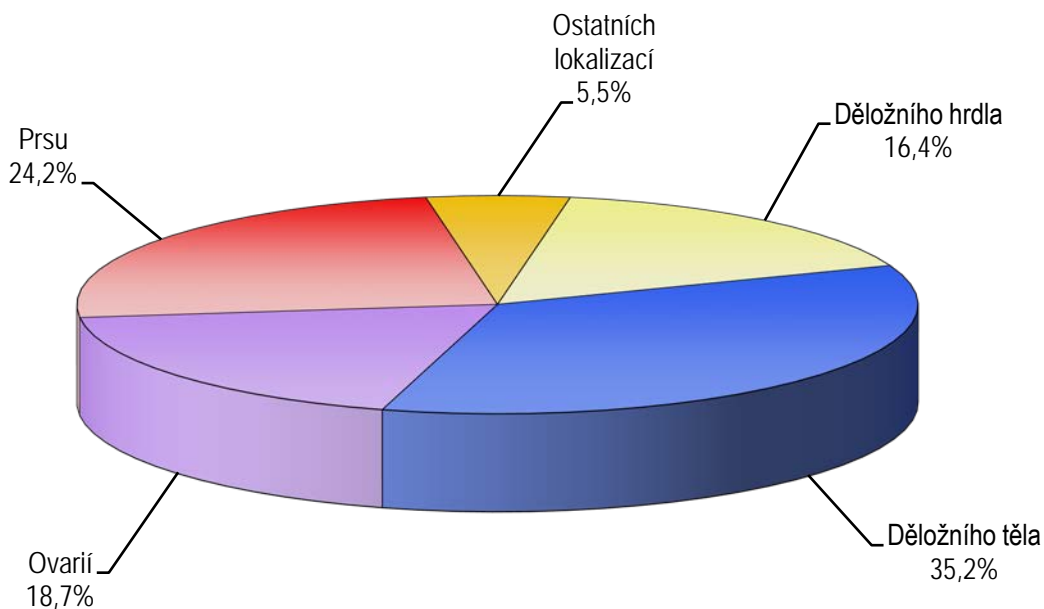
Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle území

Území, kraj	Novotvar in situ ¹⁾ (D05–D06, D07.0–3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0–2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Jeseník	16	62	1	10	1	-	1
Olomouc	73	1 137	71	128	62	91	25
Prostějov	24	237	11	45	29	31	5
Přerov	5	244	16	23	11	31	3
Šumperk	23	198	17	43	29	18	5
Olomoucký kraj	141	1 878	116	249	132	171	39
ČR	3 044	52 616	1 954	3 452	1 541	2 679	654

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0–D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Podíl prvně zjištěných karcinomů v roce 2013

Využívání lůžkového fondu a činnost ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	110
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	53,85	901,16
ZPBD ²⁾ celkem	171,00	3 022,27
sestry ²⁾ u lůžka	160,18	2 640,08
Průměrný počet lůžek	251,00	4 816,93
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	150,9	2 872,5
na 1 lékaře	2,9	3,2
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	4,1	4,3
Počet lékařů na 100 lůžek	21,54	18,79
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	68,40	63,03
Počet hospitalizovaných	15 360	292 229
Nemocniční letalita	0,5	0,6
Využití lůžek ve dnech	219,5	217,7
Průměrná ošetrovací doba	3,6	3,6
Prostoj lůžek ³⁾	2,1	2,2
Gynekologická činnost		
Počet operovaných žen celkem	9 168	175 275
Počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním celkem	5	157
z toho operovaných	1	41
Porodnická činnost		
Počet porodů celkem	6 071	106 516
z toho mimo zdravotnické zařízení v %	0,10	0,17

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet (včetně smluvních pracovníků) v lůžkové části

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5–§ 21a)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5–§ 6)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Fakultní nemocnice Olomouc

SMN a.s. Nemocnice Přerov

SMN a.s. Nemocnice Štenberk

SMN a.s. Nemocnice Prostějov

Nemocnice Hranice a.s.

Jesenická nemocnice, spol. s r.o.

Šumperská nemocnice a.s.